

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-5123 din 24.08.2020

La nr. 18-23-7407 din 13.08.2020

Cancelaria de Stat

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Art. I din Legea nr. 170/2018 cu privire la înmatricularea unor mijloace de transport și modificarea unor acte legislative (*număr unic 611/CS/2020*).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director

Ruslan FLOCEA

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICA MOLDOVA

Nr. de intrare 17350/0284

26. AUG 2020

Indexul BPR

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO20/6758 din 24.08.2020

la proiectul de lege pentru modificarea Art.I din Legea nr.170/2018 cu privire la înmatricularea unor mijloace de transport și modificarea unor acte legislative

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, iar autor nemijlocit este Cancelaria de Stat, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate.”*

Autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect, condiție prevăzută de art. 9 al Legii nr.239/2008 „(1) *După inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare, anunțul respectiv pe*

pagina web oficială [...]".

Anunțul privind organizarea consultărilor publice, proiectul înaintat spre expertizare și nota informativă aferentă acestuia au fost plasate pe pagina web: www.particip.gov.md la data de 03.08.2020, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul menționat.

Având în vedere circumstanțele enunțate, transparența decizională a fost în mare parte asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, *„În vederea extinderii termenului de aplicare a mecanismului de înmatriculare a mijloacelor de transport din stânga Nistrului și mun. Bender cu numere de înmatriculare neutre, proiectul propus prevede modificarea pct. 5 al Art. I din Legea nr. 170/2018 cu privire la înmatricularea unor mijloace de transport și modificarea unor acte legislative: textul „în decursul a 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi” se va substitui cu textul „până la 1 septembrie 2022”. Se propune, de asemenea, intrarea în vigoare a legii la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.*

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Legii nr. 170/2018 cu privire la înmatricularea unor mijloace de transport și modificarea unor acte legislative astfel încât persoanele care domiciliază în unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului, în municipiul Bender și în localitățile Gîsca, Chițcani, Zahorna, Merenești și Cremenciug din raionul Căușeni să poată înmatricula mijloacele de transport la subdiviziunile Agenției Servicii Publice pentru obținerea plăcilor cu număr de înmatriculare neutru până la data de 01.09.2022, actualmente acest termen fiind 01.09.2020.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se urmărește crearea condițiilor persoanelor care domiciliază în unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului de a putea obține plăcuțe cu numere de înmatriculare neutre pentru mijloacele de transport proprii.

Urmare a analizei prevederilor proiectului și ale Legii nr. 170/2018, care se propune a fi modificată, se remarcă o neclaritate în ceea ce privește termenul în care pot fi eliberate plăcuțe cu numere de înmatriculare neutre, mijloacele de transport pentru care se vor elibera asemenea plăcuțe, cât și perceperea drepturilor de import. Analiza detaliată a acestui aspect este expusă în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de *„nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației*

- naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Nota informativă descrie condițiile care au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, redând în acest sens principalele prevederi ale proiectului și elementele noi, precum și modul de încorporare a proiectului în cadrul normativ în vigoare.

Cu toate acestea, în notă nu se regăsesc datele care au condus la calcularea termenului de 2 ani, cu care se va prelungi perioada de aplicabilitate a pct. 5 al Art. I din Legea nr. 170/2018, ceea ce determină complinirea notei în acest sens.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

În conformitate cu datele din nota informativă, „Implementarea prevederilor din proiectul propus nu implică alocarea de mijloace financiare suplimentare de la bugetul de stat”.

În mod direct, aplicarea proiectului nu necesită mijloace financiare din bugetul de stat, însă, dat fiind faptul că proiectul reglementează modalitatea de înregistrare a mijloacelor de transport fără achitarea drepturilor de import și a plăților suplimentare obligatorii stabilite conform Legii Fondului de susținere a populației se constată că, respectiv, aceste mijloace nu vor fi încasate potrivit cadrului legal general.

În acest sens, se recomandă completarea notei cu informații mai detaliate privind implicațiile proiectului asupra bugetului de stat.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art. 54 din Legea nr. 100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Proiectul prevede prelungirea cu 2 ani a termenului de aplicare a mecanismului de înmatriculare a mijloacelor de transport din stînga Nistrului cu acordarea numerelor de înmatriculare neutre. Cu toate acestea, Legea nr. 170/2018 la Art. I pct. 1 și 2 reglementează acest mecanism, însă fără a-l

limita temporal. Respectiv, se remarcă o divergență ce poate determina o practică neuniformă și comportamente abuzive.

Analiza detaliată privind aspectul în cauză este expusă la compartimentul III din prezentul Raport.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu reglementează activitatea agenților publici și nici a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -

Art. I din proiect

Art. I. - La pct. 5 al Art. I din Legea nr. 170/2018 cu privire la înmatricularea unor mijloace de transport și modificarea unor acte legislative [...], textul „în decursul a 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi” se substituie cu textul „până la 1 septembrie 2022”.

Obiecții:

Urmare a adoptării proiectului, pct. 5 al art. I din Legea nr. 170/2018 va avea următorul conținut: „Persoanele menționate la pct. 3, care dețin în proprietate mijloace de transport cu plăci cu număr de înmatriculare eliberate în unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului (cu excepția localităților Cocieri, Corjova, Coșnița, Doroțcaia, Molovata Nouă, Pîrîta, Pohrebea, Vasilevca din raionul Dubăsari), în municipiul Bender sau în localitățile Gîsca, Chițcani, Zahorna, Merenești și Cremenciug din raionul Căușeni, până la intrarea în vigoare a prezentei legi, au dreptul să înmatriculeze mijloacele de transport la subdiviziunile Agenției Servicii Publice, cu sediul în orașele Tiraspol și Rîbnița, pentru obținerea plăcilor cu număr de înmatriculare neutru, până la 1 septembrie 2022”.

Analizând norma în cauză în raport cu prevederile pct. 1 și 2 ale art. I din Legea nr. 170/2018 se observă anumite neclarități privind modalitatea de aplicare a proiectului, atât în ceea ce privește termenul în care pot fi eliberate plăcuțe cu numere de înmatriculare neutre, mijloacele de transport pentru care se vor elibera asemenea plăcuțe, cât și în ceea ce privește perceperea drepturilor de import.

Astfel, pe de o parte, normele stipulate la pct. 1 și 2 ale art. I din Legea nr. 170/2018 permit obținerea plăcilor cu numere de înmatriculare neutre, fără achitarea drepturilor de import, pentru mijloacele de transport cu numere de înmatriculare eliberate în unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului obținute până la 24.04.2018 sau după această dată, aflate în proprietatea persoanelor menționate la pct. 3 al art. I din Legea nr. 170/2018. În privința acestor proceduri nu este specificat vreun termen de aplicabilitate sau o limită de timp.

Pe de altă parte, norma stipulată la pct. 5 al art. I din Legea nr. 170/2018, potrivit proiectului, va permite până la data de 01.09.2022 obținerea plăcilor cu numere de înmatriculare neutre pentru mijloacele de transport cu numere de înmatriculare eliberate în unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului obținute până la 01.09.2018 (data intrării în vigoare a Legii nr. 170/2018) aflate în proprietatea persoanelor

menționate la pct. 3 al art. I din Legea nr. 170/2018.

Totodată, din nota informativă nu poate fi dedusă necesitatea termenului indicat la pct. 5, care este vizat de proiect, or pct. 1 și 2 ale art. I din Legea nr. 170/2018 permit pentru un termen nelimitat obținerea plăcuțelor cu numere de înmatriculare neutre indiferent de data obținerii plăcilor cu numere de înmatriculare eliberate în unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului.

Ambiguitatea proiectului mai este alimentată de faptul neclarității dacă înmatricularea mijloacelor de transport în temeiul pct. 1 și 2 ale art. I din Legea nr. 170/2018 presupune o procedură administrativă diferită față înmatricularea realizată în temeiul pct. 5 din aceeași lege.

Divergențele de reglementare dintre aceste norme creează premise pentru o practică neuniformă și comportamente abuzive, atât din partea agenților publici, cât și din partea celor privați.

Recomandări:

Se recomandă reexaminarea proiectului prin prisma divergențelor identificate dintre prevederile pct. 1, 2, pe de o parte, și pct. 5, pe de altă parte, ale art. I din Legea nr. 170/2018.

Factori de risc:

- Concurența normelor de drept
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative

Riscuri de corupție:

- Generale

IV. Concluzia expertizei

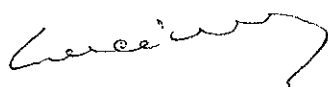
Prin proiect se propune modificarea Legii nr. 170/2018 cu privire la înmatricularea unor mijloace de transport și modificarea unor acte legislative astfel încât persoanele care domiciliază în unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului, în municipiul Bender și în localitățile Gîsca, Chițcani, Zahorna, Merenești și Cremenciug din raionul Căușeni să poată înmatricula mijloacele de transport la subdiviziunile Agenției Servicii Publice pentru obținerea plăcilor cu număr de înmatriculare neutru până la data de 01.09.2022, actualmente acest termen fiind 01.09.2020.

Proiectul generează neclaritate în ceea ce privește termenul în care pot fi eliberate plăcuțe cu numere de înmatriculare neutre, mijloacele de transport pentru care se vor elibera asemenea plăcuțe, cât și perceperea drepturilor de import, ceea ce poate determina compromiterea integrității în sectorul public cât și în cel privat.

Nota informativă nu expune pe deplin premisele elaborării proiectului în redacția parvenită pentru expertiză și conține informații lacunare privind implicațiile economico-financiare ale proiectului.

În concluzie, autorul urmează să completeze nota informativă și să redacteze proiectul prin prisma aspectelor și recomandărilor expuse în prezentul Raport de expertiză anticorupție.

24.08.2020

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Ilie Creciun , Inspector principal